ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Φεβρουαρίου 2006

σχετικά με την έγκριση παρέκκλισης, την οποία ζήτησε η Αυστρία κατ' εφαρμογή της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2006) 590]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2006/189/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης [1], και ιδίως το παράρτημα ΙΙΙ παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Εάν η ποσότητα κοπριάς που πρόκειται να διασπαρθεί σε κράτος μέλος ανά εκτάριο, ετησίως, διαφέρει από την καθοριζόμενη στην πρώτη φράση και στο στοιχείο α) του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, η εν λόγω ποσότητα πρέπει να καθορίζεται κατά τρόπον ώστε να μη διακυβεύει την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 της ίδιας οδηγίας και να αιτιολογείται με αντικειμενικά κριτήρια, όπως, στην προκειμένη περίπτωση, η παρατεταμένη καλλιεργητική περίοδος και οι καλλιέργειες με μεγάλες ανάγκες αζώτου.

(2) Η Αυστρία υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση παρέκκλισης βάσει του παραρτήματος ΙΙΙ παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

(3) Η αιτηθείσα παρέκκλιση αφορά την πρόθεση της Αυστρίας να επιτρέψει τη διασπορά 230 χιλιογράμμων αζώτου κοπριάς ανά εκτάριο ετησίως, σε συγκεκριμένες βοοτροφικές μονάδες που διαθέτουν, για διασπορά κοπριάς, γεωργική γη με καλλιέργειες χόρτου, δευτερεύουσες (ενδιάμεσες) καλλιέργειες χόρτου ή τευτλοκαλλιέργειες ή με άλλες καλλιέργειες με χόρτο ως επίσπορη καλλιέργεια, χαμηλού δυναμικού απόπλυσης νιτρικών ιόντων. Η παρέκκλιση καλύπτει δυνητικά 2 000 εκμεταλλεύσεις και 60 000 μονάδες μεγάλων ζώων (ΜΜΖ) περίπου, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 3 % των εκμεταλλεύσεων και 4 % των μονάδων μεγάλων ζώων.

(4) Έχουν θεσπιστεί οι νομοθετικές διατάξεις της Αυστρίας για τη μεταφορά της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, εφαρμοζόμενες και στην αιτηθείσα παρέκκλιση.

(5) Από την τρίτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση στην Αυστρία την περίοδο 2000-2003, προκύπτει ότι οι μέσες χειμερινές συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων στα επιφανειακά ύδατα ήταν μικρότερες από 25 mg/l σε όλα τα σημεία παρακολούθησης. Η μέση συγκέντρωση όλων των σημείων παρακολούθησης ανερχόταν σε 5,8 mg/l NO_3. Η μέση συγκέντρωση στα υπόγεια ύδατα ήταν 19,6 mg/l. Σε ποσοστό 74 % των σημείων παρακολούθησης, η μέση συγκέντρωση δεν υπερέβαινε τα 25 mg/l. Καμία από τις λίμνες της Αυστρίας δεν παρουσιάζει ευτροφισμό. Από την ανάλυση των τάσεων προκύπτει ότι η ποιότητα των υδάτων είναι σταθερή στα περισσότερα σημεία δειγματοληψίας.

(6) Ο αριθμός ζώων και η χρήση ανόργανων λιπασμάτων μειώθηκαν σημαντικά την περίοδο 1990-2003, οπότε σημειώθηκε πτώση του αριθμού βοοειδών κατά 21 %, του αριθμού χοίρων κατά 12 % και του αριθμού πουλερικών κατά 6 %. Την περίοδο 2000-2002, ο μέσος όρος διασποράς αζώτου από κοπριά και από χημικά λιπάσματα διαμορφώθηκε, αντίστοιχα, σε 47,8 χιλιόγραμμα ανά εκτάριο και 35,4 χιλιόγραμμα ανά εκτάριο, ετησίως, τιμές που συγκαταλέγονται μεταξύ των χαμηλότερων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τάση μείωσης κατά 7 % και 5 %, αντίστοιχα, έναντι της περιόδου 1996-1999.

(7) Η Αυστρία εφαρμόζει πρόγραμμα δράσης στο σύνολο του εδάφους της σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

(8) Από τα δικαιολογητικά έγγραφα που συνοδεύουν την εκ μέρους της Αυστρίας γνωστοποίηση προκύπτει ότι η προτεινόμενη ποσότητα των 230 χιλιογράμμων αζώτου κοπριάς ανά εκτάριο ετησίως αιτιολογείται με αντικειμενικά κριτήρια, όπως, στην προκειμένη περίπτωση, η παρατεταμένη καλλιεργητική περίοδος και οι καλλιέργειες με μεγάλες ανάγκες αζώτου.

(9) Η Επιτροπή, αφού εξέτασε την αίτηση της Αυστρίας, κρίνει ότι η προτεινόμενη ποσότητα των 230 χιλιογράμμων αζώτου ανά εκτάριο ετησίως δεν θα διακυβεύσει την επίτευξη των στόχων της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, εφόσον τηρηθούν ορισμένοι αυστηροί όροι.

[1] ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

(10) Η παρούσα απόφαση πρέπει να εφαρμοστεί σε συνδυασμό με το τρέχον πρόγραμμα δράσης, το οποίο λήγει στο τέλος του 2007.

(11) Τα μέτρα που προβλέπονται από την παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για τη νιτρορρύπανση, που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 9 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται, υπό τους όρους της παρούσας απόφασης, η παρέκκλιση την οποία ζήτησε η Αυστρία, με την επιστολή της 3ης Νοεμβρίου 2005, προκειμένου να επιτραπεί η χρήση μεγαλύτερης ποσότητας ζωικής κοπριάς από εκείνη που προβλέπεται στην πρώτη φράση και στο στοιχείο α) του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «βοοτροφικές μονάδες»: οι εκμεταλλεύσεις με περισσότερες από τρεις μονάδες μεγάλων ζώων, όπου τουλάχιστον τα δύο τρίτα των ζώων είναι βοοειδή·

β) «χόρτο»: οι μόνιμοι ή προσωρινοί λειμώνες (κατά γενικό κανόνα, οι προσωρινοί παραμένουν για χρονικό διάστημα κάτω των τεσσάρων ετών)·

γ) «καλλιέργειες με χόρτο ως επίσπορη καλλιέργεια»: δημητριακά για ενσίρωμα, αραβόσιτος για ενσίρωμα όπου, πριν (αραβόσιτος) ή μετά τη συγκομιδή, σπέρνονται λειμώνες, οι οποίοι ενεργούν ως δευτερεύουσα καλλιέργεια για τη βιολογική κατακράτηση του υπολειμματικού αζώτου το χειμώνα·

δ) «τεύτλα»: τα κτηνοτροφικά τεύτλα.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται, μεμονωμένα και υπό τους όρους των άρθρων 4, 5 και 6, σε βοοτροφικές μονάδες όπου η αμειψισπορά καλύπτει πάνω από το 70 % αζωτοβόρων καλλιεργειών με παρατεταμένη καλλιεργητική περίοδο.

Άρθρο 4

Ετήσια αδειοδότηση και ανάληψη δέσμευσης

1. Οι γεωργοκτηνοτρόφοι που επιθυμούν να επωφεληθούν από παρέκκλιση, υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση στις αρμόδιες αρχές.

2. Ταυτόχρονα με την υποβολή της ετήσιας αίτησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν τους όρους των άρθρων 5 και 6.

Άρθρο 5

Διασπορά κοπριάς και άλλων λιπασμάτων

1. Η ποσότητα ζωικής κοπριάς που διασπείρεται ετησίως στο έδαφος βοοτροφικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένης της διασποράς από τα ίδια τα ζώα, δεν υπερβαίνει την ποσότητα κοπριάς που περιέχει 230 χιλιόγραμμα αζώτου ανά εκτάριο, τηρουμένων των όρων των παραγράφων 2 έως 8.

2. Οι συνολικές εισροές αζώτου ανταποκρίνονται στη ζήτηση θρεπτικών στοιχείων από την εκάστοτε καλλιέργεια και στην προσφορά από το έδαφος. Η συνολική διασπορά αζώτου που περιέχεται σε λιπάσματα, δεν υπερβαίνει τα 280 χιλιόγραμμα ανά εκτάριο ετησίως.

3. Για κάθε μονάδα καταρτίζεται σχέδιο λίπανσης, στο οποίο περιγράφονται η αμειψισπορά στο έδαφος της μονάδας και η προγραμματισμένη διασπορά κοπριάς, καθώς και αζωτούχων και φωσφορικών λιπασμάτων. Το σχέδιο αυτό είναι διαθέσιμο στη μονάδα το αργότερο την 1η Μαρτίου κάθε ημερολογιακού έτους.

Το σχέδιο λίπανσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) τον αριθμό των ζώων και περιγραφή του συστήματος στέγασης και αποθήκευσης, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η χωρητικότητα των διαθέσιμων χώρων αποθήκευσης κοπριάς·

β) υπολογισμό του αζώτου κοπριάς (μείον τις απώλειες στέγασης και αποθήκευσης) και του φωσφόρου κοπριάς που παράγονται στη μονάδα·

γ) την αμειψισπορά και την έκταση που καταλαμβάνει κάθε καλλιέργεια, σε εκτάρια, καθώς και σχεδιάγραμμα στο οποίο εμφαίνεται η θέση κάθε αγρού·

δ) τις προβλεπόμενες απαιτήσεις των καλλιεργειών σε άζωτο και φωσφόρο·

ε) την ποσότητα και το είδος κοπριάς που παραδίδεται εκτός του εδάφους της μονάδας·

στ) τη διασπορά αζώτου και φωσφόρου κοπριάς σε κάθε αγρό (αγροτεμάχια της μονάδας που είναι ομοιογενή ως προς την καλλιέργεια και τον τύπο του εδάφους)·

ζ) τη διασπορά αζώτου και φωσφόρου χημικών και άλλων λιπασμάτων σε κάθε αγρό.

Για να διασφαλιστεί η συνέπεια των σχεδίων λίπανσης προς τις πραγματικές γεωργικές πρακτικές, τα σχέδια αναθεωρούνται το αργότερο επτά ημέρες μετά από κάθε μεταβολή της γεωργικής πρακτικής.

4. Κάθε μονάδα τηρεί λογιστικά στοιχεία λίπανσης, τα οποία υποβάλλει στην αρμόδια αρχή για κάθε ημερολογιακό έτος.

5. Κάθε μονάδα που επωφελείται από μεμονωμένη παρέκκλιση αποδέχεται ότι η αίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, το σχέδιο λίπανσης και τα λογιστικά στοιχεία λίπανσης μπορούν να υποβληθούν σε έλεγχο.

6. Για κάθε μονάδα που επωφελείται από μεμονωμένη παρέκκλιση, εκτελείται περιοδική ανάλυση αζώτου και φωσφόρου στο έδαφος, τουλάχιστον ανά τετραετία, για κάθε έκταση της μονάδας που είναι ομοιογενής ως προς την αμειψισπορά και τα χαρακτηριστικά του εδάφους. Απαιτείται τουλάχιστον μία ανάλυση ανά 5 εκτάρια γης.

7. Δεν διασπείρεται κοπριά το φθινόπωρο, πριν από την καλλιέργεια χόρτου.

8. Δεν διασπείρονται λιπάσματα σε γη που βρίσκεται σε ακτίνα 30 μέτρων από λίμνη.

Άρθρο 6

Εδαφοκάλυψη

Το 70 % ή περισσότερο της έκτασης που διατίθεται για διασπορά κοπριάς στη βοοτροφική μονάδα καλύπτεται από καλλιέργειες χόρτου, δευτερεύουσες καλλιέργειες χόρτου ή τευτλοκαλλιέργειες και άλλες καλλιέργειες με χόρτο ως επίσπορη καλλιέργεια, χαμηλού δυναμικού απόπλυσης νιτρικών ιόντων. Οι γεωργοκτηνοτρόφοι που επωφελούνται από μεμονωμένη παρέκκλιση εφαρμόζουν τα ακόλουθα μέτρα:

α) οι δευτερεύουσες καλλιέργειες χόρτου δεν οργώνονται πριν από την 1η Μαρτίου, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής φυτική κάλυψη της αρόσιμης έκτασης για την ανάκτηση των φθινοπωρινών απωλειών νιτρικών ιόντων του υπεδάφους και για τον περιορισμό των χειμερινών απωλειών·

β) οι προσωρινοί λειμώνες οργώνονται την άνοιξη·

γ) η αμειψισπορά δεν περιλαμβάνει όσπρια ούτε άλλα φυτά που δεσμεύουν το ατμοσφαιρικό άζωτο. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει για το τριφύλλι σε λειμώνες όπου η αναλογία του τριφυλλιού είναι μικρότερη από 50 % και για τις καλλιέργειες κριθαριού και μπιζελιού με χόρτο ως επίσπορη καλλιέργεια.

Άρθρο 7

Παρακολούθηση

1. Η αρμόδια αρχή σχεδιάζει και ενημερώνει ετησίως χάρτες, όπου εμφαίνεται το ποσοστό των ζώων και των γεωργικών γαιών που καλύπτονται από μεμονωμένη παρέκκλιση σε κάθε δήμο/κοινότητα.

Οι ανωτέρω χάρτες διαβιβάζονται στην Επιτροπή κατ' έτος.

2. Συγκροτείται και διατηρείται σε λειτουργία δίκτυο παρακολούθησης για τη λήψη δειγμάτων των επιφανειακών και των μικρού βάθους υπογείων υδάτων, με σκοπό την εκτίμηση των επιπτώσεων της παρέκκλισης στην ποιότητα των υδάτων. Το υφιστάμενο δίκτυο ενισχύεται στις περιοχές όπου ποσοστό 3 % του συνόλου των μονάδων ή μεγαλύτερο επωφελούνται από μεμονωμένες παρεκκλίσεις.

3. Η παρακολούθηση και η ανάλυση των θρεπτικών στοιχείων παρέχουν δεδομένα για την τοπική χρήση της γης, την αμειψισπορά και τις γεωργικές πρακτικές στις μονάδες που επωφελούνται από μεμονωμένες παρεκκλίσεις. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον βάσει μοντέλων υπολογισμό της κλίμακας της απόπλυσης νιτρικών ιόντων και των απωλειών φωσφόρου από τους αγρούς, όπου διασπείρονται έως 230 χιλιόγραμμα αζώτου ζωικής κοπριάς ανά εκτάριο ετησίως.

4. Συγκροτούνται σταθμοί παρακολούθησης με σκοπό την παροχή δεδομένων για το άζωτο που περιέχεται στο νερό και το οποίο απομακρύνεται από το φυτικό ριζικό σύστημα και εισέρχεται στα υπόγεια ύδατα, καθώς και για τις απώλειες αζώτου μέσω της επιφανειακής απορροής και της κατείσδυσης, σε συνθήκες παρέκκλισης και χωρίς παρέκκλιση.

Άρθρο 8

Υποβολή εκθέσεων

1. Η αρμόδια αρχή υποβάλλει κατ' έτος στην Επιτροπή τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, συνοδευόμενα από συνοπτική έκθεση σχετική με την εξέλιξη της ποιότητας των υδάτων και την πρακτική αξιολόγησης. Η έκθεση αυτή παρέχει πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο αξιολογείται η τήρηση των όρων της παρέκκλισης, με τη διενέργεια ελέγχων στο επίπεδο των μονάδων, και περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με τις μη συμμορφούμενες μονάδες, τα οποία βασίζονται στα πορίσματα διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων.

2. Τα αποτελέσματα που συγκεντρώνονται με τον τρόπο αυτό θα ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή κατά την εξέταση τυχόν νέας αίτησης παρέκκλισης.

Άρθρο 9

Εφαρμογή

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στο πλαίσιο του τρίτου προγράμματος δράσης 2004-2007 της Αυστρίας. Η ισχύς της λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2007.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Αυστρίας.

Βρυξέλλες, 28 Φεβρουαρίου 2006.

Για την Επιτροπή

Σταύρος ΔΗΜΑΣ

Μέλος της Επιτροπής